

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції

25 листопада 2021 року

Маріуполь – 2021

Всеукраїнська науково-практична Інтернет-конференція «Сучасні тенденції організації життєвого простору особистості»

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Секція I. Психологія життєвого простору сучасної особистості.

Секція II. Соціально-психологічні, педагогічні, соціологічні аспекти організації життя й життєздійснення особистості.

Секція III. Життєтворчість як практика освоєння та конструювання соціокультурного простору.

Секція IV. Особливості організації життєвого простору та стратегії життєздійснення як предмет психологічних досліджень й практик.

ОРГАНІЗАТОР КОНФЕРЕНЦІЇ

Маріупольський державний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету – Олена Булатова, докторка економічних наук, професорка, перша проректорка МДУ.

Співголова оргкомітету – Олена Стуліка, кандидатка психологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Члени оргкомітету:

Лілія Тищенко – кандидатка психологічних наук, доцентка кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Олена Попович – докторка філософських наук, професорка кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Людмила Варава – кандидатка психологічних наук, доцентка кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Вікторія Харитинюк – старша викладачка кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Анастасія Вагабова – асистентка кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Ірина Пархоменко – асистентка кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Світлана Дьяченко – асистентка кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Затверджено на засіданні кафедри практичної психології (протокол № 5 від 14.12.2021).

СПІВОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Мукачівський державний університет
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Відповідальність за зміст, достовірність, оригінальність поданих матеріалів несуть автори, опублікованих у збірнику доповідей.

УДК 159.923
С 91

Сучасні тенденції організації життєвого простору особистості: зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, м. Маріуполь, 25 листопада 2021 р. / Маріуп. держ. ун-т ; за заг. ред. О. Стуліки – Маріуполь: МДУ, 2021. – 115 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Сучасні тенденції організації життєвого простору особистості», яка відбулася 25 листопада 2021 року з ініціативи кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

В конференції взяли участь науковці, фахівці у галузі психології, науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти України.

У збірнику зібрані матеріали, присвячені теоретичному та емпіричному дослідженню питань психології життєвого простору сучасної особистості.

Видання адресоване науковцям, фахівцям у галузі психології, здобувачам та усім, хто цікавиться сучасними проблемами організації життєвого простору.

© МДУ, 2021

© Кафедра практичної психології, 2021

фактор робочого середовища є головним у виникненні та розвитку явища професійного вигорання.

Висновки дослідження доводять, що важливим є впровадження комплексу загальних організаційних заходів, що призначені для цілеспрямованого попередження професійного вигорання, а також комплексу спеціальних заходів, що призначені для цілеспрямованого створення особистої здатності протистояти професійному вигоранню.

Ірина Брецько

кандидат психологічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет.

Таїса Ямчук

кандидат психологічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет.

Маріанна Долинай

старший викладач,

Мукачівський державний університет.

УДК: 159.922.76

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

В умовах прогресивних змін у суспільстві докорінним чином змінюється значущість освіти, трансформують усталені цінності та ціннісні орієнтації щодо форм навчання дітей з особливими освітніми потребами. Особливої актуальності у контексті Нової української школи приділяється інклюзивній освіті. В основі інклюзивної форми навчання лежить безумовне право кожної дитини навчатися в загальноосвітньому закладі за місцем проживання із забезпеченням усіх необхідних для цього умов.

Проблематикою інклюзивної освіти займалися такі вчені, як К. Бондар, Л. Дорошенко, Л. Жукова, О. Скланська, Т. Смахнюва, З. Токаленко, О. Трушик, Г. Якимчук. Науковий доробок зазначених авторів дозволяє розглядати інклюзію як процес посилення ступеню участі всіх громадян у соціумі, і насамперед тих, що мають проблеми у фізичному розвитку. Цей процес передбачає розробку і застосування таких рішень, які створять умови для рівноправної участі кожної людини в академічному і суспільному житті. Досягнення повноцінного включення дитини в академічне та суспільне життя може відбуватися за умови активної участі всіх зацікавлених сторін.

Інклюзія є соціальною концепцією, яка передбачає гуманізацію суспільних відносин і дотримання прав осіб з обмеженими можливостями на якісну та доступну освіту. Інклюзія в освіті є частиною інклюзивного суспільства – це процес реального включення дітей з особливими потребами в активне суспільне життя в середовищі однолітків. Концепція інклюзивної освіти декларує, що усі діти є цінними й активними членами суспільства. Це є однією з головних демократичних ідей. Отже, інклюзія як одна з гуманітарних ідей розвитку

сучасного суспільства стосується всіх його членів та потребує прийняття не лише професійною громадою, але й широкими верствами населення.

Інклюзію ще розуміють у широкому і вузькому форматах. Вужче розуміння пояснює інклюзію, як «включення» дітей з інвалідністю та дітей з порушеннями психофізичного розвитку у навчальний процес загальноосвітніх закладів. Широкий формат полягає у ставленні позитивного характеру та визнанні особистістю таких дітей, цінуванні та індивідуальному підході та розуміння потреб кожного учня.

Теоретичний аналіз-огляд сучасної наукової, навчальної, методичної літератури, а також дисертаційних досліджень з питань інклюзивної освіти, вторинного аналізу практичного досвіду вчених у галузі інклюзії, констатуємо, що актуальність зазначеного дослідження є незаперечним, бо підтримка дітей з особливими освітніми потребами в Україні потребує вдосконалення на етапі де факто. Зазначимо, що важливим аспектом є підготовка у освітніх закладах України фахівців до роботи з такою категорією дітей, зорієнтованою на сучасні вимоги життя та розвитку українського простору й доступності до освітнього простору дітей з особливими потребами у загальноосвітніх навчальних закладах, водночас збагачення сучасного фахівця актуальними й інноваційними знаннями, практичними вміннями та навичками у подальшій професійній діяльності. Підвищення кваліфікації та перекваліфікація вчителів, вихователів, медичного персоналу, опікунів, збагачення досвідом зарубіжних країн з адаптацією до українських реалій щодо питань інклюзії, ще одне важливе й невідкладне завдання Інституту Освіти, яке потребує практичного застосування. Перспективи вбачаємо у подальших наукових дослідженнях психолого-педагогічного змісту у галузі спеціальної освіти.

Брюх Тетяна
студентка II курсу ОС «Магістр»
спеціальності «053 Психологія»
Маріупольський державний університет,
науковий керівник: Тищенко Лілія
кандидат психологічних наук, доцент
кафедри практичної психології
Маріупольський державний університет

УДК 159.922.76-056.34

ВЗАЄМОДОПОМОГА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФІЛАКТИКИ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ СУБ'ЄКТІВ НАЙБЛИЖЧОГО ОТОЧЕННЯ ДИТИНИ З РОЗЛАДОМ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я розлади аутистичного спектру (РАС) виявляються в діапазоні станів, які характеризуються певним порушенням соціальної поведінки, комунікації та вербальних здібностей і звуженням інтересів і діяльності, які одночасно специфічні для індивідуума і

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>